

Lausunto Pirhan suunterveydenhuollon suunnitelmista

Esitämme, että Luopioisten terveysaseman hammashoitola säilytetään ja palveluja parannetaan. Pirhan suunnitelman mukaan Luopioisten hammashoitola lopetettaisiin jo vuosina 2024-2026.

Perustelut: Luopioisten terveysasemalla on hyvät tilat kahdelle hammaslääkärille. Viime vuosina siellä on hoidettu vain osa koululaisten tarkastuksista. Perusteluna on ollut, ettei tänne saa hammaslääkäreitä. Meillä ei ole tietoa milloin viimeksi hammaslääkäreitä on haettu.

Pirhan selvityksen mukaan palvelutarpeeseen ei odoteta suuria muutoksia. 7-17-vuotiaat käyttävät eniten hammashuollon palveluja. Vaikka lasten määrä vähenee, yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa. Ikäihmisillä on enemmän omia hampaita, jolloin myös hoidon tarvetta on enemmän kuin proteeseilla korvatuissa hampaissa.

Pirhan suunnitelmissa on tehdä jatkossa tarkastukset koululaisille kouluissa, mikä on hyvä asia, mutta vaatii investointia liikuteltavaan yksikköön. Lasten hammashoito tapahtuisi jatkossakin Pälkäneellä tai usein Kangasalla, koska Pälkäneellä on vain vähän aikoja saatavilla. Pälkäneellä hoitoja myös siirretään useaan kertaan. Lasten vanhemmat ovat tuoneet esiin huolensa, että heiltä menee liikaa työaika, kun he joutuvat kuljettamaan lapsia hoitoon Pälkäneelle ja Kangasalle. Monelle vanhemmalle se merkitsee ansionmenetystä koko ajalta, koska ansionmenetykskorvauksia ei makseta, varsinkaan yrittäjille.

Oikomishoito aiotaan keskittää osaamiskeskuksiin. Lähimmät sijaitisivat Orivedellä, jonne matkat Luopioisista 44-66 km ja Valkeakoskella, jonne matkat Luopioisista 45-65 km eikä julkista liikennettä ole.

Oikomishoidossa on selvityksen mukaan huomioitava ja jatkoselvitettävä asiakkaiden näkökulmasta mm. osaamiskeskukseen kauempaa kulkemisen haasteet ja vaikutukset, mm.:

- Perheen taloustilanne
- Vanhempien työt ja mahdollisuus järjestää esim. kuljetus
- Kulkuyhteydet
- Ennalta ehkäisevä työ ja hoidon tarpeen arviointi korostuvat

Nämä samat asiat on vielä tärkeämpää selvittää hammashoidossa, sillä sitä tarvitsee huomattavasti suurempi osa lapsista ja nuorista kuin oikomishoitoa.

Luopioisissa myös aikuiset tarvitsevat keskimäärin enemmän julkista hammashoitoa, sillä yksityishammaslääkäreitä ei Luopioisissa ole. Erityisesti ikäihmisille hoitoon pääsy tuottaa vaikeuksia.

Selvityksen mukaan vaikutusten arviointia tarkastellaan neljän kokonaisuuden kautta, joista yksi on ympäristö

- Luonto
- Rakennettu ympäristö
- Aluekehitys ja maaseutu
- Työllisyys ja työelämä.

Pirhan kaikki palveluverkkoa koskevat suunnitelmat uhkaavat vakavasti maaseudulla asumista ja yritystoimintaa. Ilmastonmuutoksen hillinnässä pyritään vähentämään autoliikennettä, mutta suunnitelmat lisäävät sitä merkittävästi eikä sen vaikutuksia ole arvioitu. Myös Kelan matkakorvaukset kasvavat. Nämä asiat on perusteellisesti selvitettävä.

Välinehuollossa on jo siirrytty kuljetuksiin. Sekin lisää päästöjä. Luopioisten terveysasemalla on vähennetty tunnilla yhden henkilön työaika. Henkilöstömenoissakaan ei saada säästöjä, koska kuljetuksiin menee enemmän aikaa, ne vaativat enemmän henkilökuntaa ja pidemmän työajan.

Luopioisissa, 8.11.2023

SoteKukia-työryhmä psta

Marjatta Stenius-Kaukonen pj, [REDACTED]

Pirhan vähän palveluja käyttävien valiokunnan jäsen, kenraalimajuri evp Pertti Salminen (Kynnärö)

Luopioisten entinen kunnanjohtaja Rauno Haapanen (Luopioinen kk)

yrittäjä Hannu Soukkio (Holja)

yrittäjä Seppo Kääriäinen (Luopioinen kk)

taloustoht Leena Ilmola (Luopioinen kk)

yht.toht Erkki Kaukonen (Rautajärvi)

Etäisyydet Valkeakosken sairaalaan tai Luopioisten terveysasemalle

	Luopioisten terveysasema km	Tays-Valkeakoski km	Väestö	yli 65-v	%
Kuhmoinen	45,9	89,8	2114	971	46
Pohja, Kangasala	16	59,9	1000		
Sahalahti, Kangasala	26,2	53,3	2200		
Pälkäne			6340	1936	30,5
Kuohijoki	23,8	60,5			
Padankoski	19,5	63,4			
Vahdermetsä	17,9	61,8			
Ämmätsä	14,9	58,9			
Rautajärvi	8	51,2			
Luopioinen	0	44,3			
Onkkaala, Pälkäne	23,1	24,4			

yht n 11650

